2026/1448

2026.6.29.

A TANÁCS (KKBP) 2026/1448 HATÁROZATA

(2026. június 26.)

az Ukrajnában a lőszerekhez kapcsolódó biztonsági kockázatok csökkentésére irányuló projekt támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) A Tanács 2018. november 19-én elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elleni uniós stratégiát. Az Unió a stratégiában egyebek mellett kötelezettséget vállalt arra, hogy ösztönzi a kézi- és könnyűfegyverek készleteinek hatékonyabb kezelésére szolgáló új technológiák alkalmazását, valamint hogy továbbra is támogatja az Egyesült Nemzetek Szervezete cselekvési programjának végrehajtására irányuló együttműködést és segítségnyújtást, ideértve a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek készletkezelését is.

(2) Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése 2023. december 4-én elfogadta a hagyományos lőszerek teljes életcikluson át történő kezelésére vonatkozó globális keretet (a továbbiakban: a globális keret), amely egy önkéntes együttműködési keret, és politikai kötelezettségvállalásokat rögzít a hagyományos lőszerek teljes életcikluson át történő kezelésére vonatkozó meglévő kezdeményezések megerősítésére és előmozdítására, valamint az e téren fennálló hiányosságok kezelésére. A globális keret 5. célkitűzése arra ösztönzi az államokat, hogy – adott esetben és a nemzeti joggal összhangban – hozzák létre a nemzeti készletekben található hagyományos lőszerek megfelelő, szisztematikus és fenntartható felügyeletéhez szükséges technikai képességeket, többek között nemzetközi együttműködés és segítségnyújtás biztosítása és fogadása révén.

(3) A Tanács 2025. április 14-én következtetéseket hagyott jóvá a fegyverkivitel ellenőrzéséről, amelyekben megbízta a hagyományos fegyverek kivitelével foglalkozó munkacsoportot (COARM), hogy adott esetben támogassa harmadik országok fegyver- és lőszerkészlet-kezeléssel kapcsolatos kapacitásépítését.

(4) Súlyos biztonsági kockázatokat és kihívásokat eredményezett, hogy Ukrajna a hagyományos lőszerek jelentős készleteit szerezte be és kezeli, amire annak folyományaként került sor, hogy az ország 2022. február 24. óta gyakorolja az önvédelemhez való természetes jogát Oroszország agressziós háborújával szemben.

(5) Az Uniónak adott esetben fel kell lépnie a nonproliferáció és a leszerelés terén annak érdekében, hogy csökkenjen az emberi szenvedés, hogy hozzájáruljon Ukrajna népének biztonságához az ország Oroszország agressziós háborújával szembeni önvédelmének összefüggésében, valamint hogy enyhítse a háború negatív következményeit.

(6) Ezért helyénvaló, hogy az Unió pénzügyi hozzájárulás révén támogassa az Ukrajnában a lőszerekhez kapcsolódó biztonsági kockázatok csökkentését célzó projektet,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az Unió támogatást nyújt az Ukrajnában a lőszerekhez kapcsolódó biztonsági kockázatok csökkentésére irányuló projekthez (a továbbiakban: a projekt).

(2) A projekt célja a lőszerekkel kapcsolatos biztonsági kockázatok csökkentése Ukrajnában azáltal, hogy meghatározza az ukrán nemzeti hatóságok technikai kapacitási igényeit a lőszerek felügyelete tekintetében, és ennek alapján tesztfelszerelések beszerzése és átadása, valamint a kapcsolódó képzések biztosítása révén javítja a nemzeti műszaki kapacitásokat. A projekt ezáltal hozzájárul a lőszerekhez kapcsolódó balesetek és a nem tervezett robbanások megelőzéséhez, a személyzet védelmének javításához és a polgári biztonság fokozásához.

(3) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felel.

(2) A projekt technikai végrehajtását a Humanitárius Aknamentesítéssel Foglalkozó Genfi Nemzetközi Központ (GICHD), valamint az ITF Enhancing Human Security (ITF) végzi.

(3) A GICHD és az ITF e feladatát a főképviselő felügyelete mellett látja el. A főképviselő ebből a célból megköti a szükséges megállapodásokat a GICHD-vel és az ITF-fel.

3. cikk

(1) Az uniós finanszírozású projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg (a továbbiakban: a kiadások) 1 996 834 EUR.

(2) A kiadásokat az Unió költségvetésére alkalmazandó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi referenciaösszeg megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. Az említett célból megköti a szükséges megállapodásokat a GICHD-vel és az ITF-fel. Az említett megállapodásokban rendelkezni kell arról, hogy a GICHD-nek és az ITF-nek biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, a kontextusnak és a hozzájárulás nagyságának megfelelően.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy a (3) bekezdésben említett megállapodásokat e határozat hatálybalépését követően a lehető leghamarabb megkösse. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során felmerülő nehézségekről és a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

(1) A főképviselő a GICHD és az ITF által készített rendszeres féléves beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról.

(2) A Bizottság jelentést tesz a Tanácsnak a projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodások megkötésének időpontját követően 36 hónappal vagy – amennyiben a hatálybalépésének időpontját követő hat hónapon belül nem kerül sor az említett megállapodások valamelyikének megkötésére – az említett hat hónap elteltével hatályát veszti.

Kelt Luxembourgban, 2026. június 26-án.

a Tanács részéről

az elnök

M. DAMIANOS

MELLÉKLET

PROJEKTDOKUMENTUM

„A lőszerekhez kapcsolódó biztonsági kockázatok csökkentése Ukrajnában”

1. **Háttér és kontextus**

Ukrajna jelentős biztonsági és védelmi kockázatokkal és kihívásokkal szembesül a hagyományos lőszerek nemzeti készleteit illetően. Ezek még súlyosabbá váltak Oroszország Ukrajna ellen 2022 februárjában indított teljes körű agressziós háborúja óta.

Az említett kihívások számos, robbanóanyagokhoz kapcsolódó incidenst eredményeztek, ám ezeket nem csupán a lőszerinfrastruktúra ellen irányuló ellenséges támadások és szabotázs okozták, hanem az is, hogy az ukrán fegyveres erők és az ukrajnai bűnüldöző hatóságok ellenőrizetlen vagy instabil lőszereket szállítottak, tároltak, kezeltek és ártalmatlanítottak. Bár az ukrán hatóságok fogadtak el megelőző intézkedéseket annak érdekében, hogy többek között a lőszertároló területeken és azok környékén növeljék a biztonságot, valamint csökkentsék a kockázatokat a személyzetre és a polgári lakosságra, az infrastruktúrára és a környezetre nézve, további intézkedésekre van szükség.

Ezzel összefüggésben sürgősen technikai segítségnyújtásra van szükség a lőszerek felügyelete terén annak érdekében, hogy támogatni lehessen az ukrán hatóságokat a lőszerekhez kapcsolódó biztonsági kockázatok csökkentésében. A lőszerek hatékony felügyelete a lőszerek biztonságos kezelésének záloga, hiszen lehetővé teszi az állapotromlás, a meghibásodás, és az ebből eredő nem biztonságos szállítási, tárolási vagy kezelési körülmények korai észlelését. Ukrajnában a jelenlegi lőszerfelügyeleti kapacitások nyomás alatt állnak a következők miatt:

— nagy mennyiségű és sokféle típusú, kaliberű, korú, és különböző gyártási szabványok szerint készült lőszer van az országban;

— korlátozott számban áll rendelkezésre képzett személyzet a lőszerek felügyeletére;

— a szisztematikus vizsgálathoz, felügyelethez, teszteléshez és életciklus-menedzsmenthez szükséges infrastruktúra elégtelen vagy megrongálódott a háborúban;

— a technikai felszerelések, a szabványosított eljárások, a dokumentáció és az adatkezelés hiányosságokat mutatnak a nemzetközi bevált gyakorlatokhoz és szabványokhoz képest;

— a lőszerek fokozottan ki vannak téve a kedvezőtlen környezeti és tárolási körülményeknek.

A konfliktus során felmerülő közvetlen lőszerbiztonsági kockázatok kezelésén túl a megerősített lőszerfelügyeleti kapacitások fontos alapot fognak képezni Ukrajna konfliktus utáni helyreállításához és stabilizációjához, ideértve a háborús helyzetben és a békeidőben alkalmazott katonai stratégia közötti átmenetet is. A lőszerek nagy mennyisége szisztematikus vizsgálatot, ellenőrzést és kockázatalapú kezelést tesz szükségessé a biztonságos tárolás, szállítás és ártalmatlanítás lehetővé tétele érdekében. A fenntartható nemzeti felügyeleti kapacitásokba történő korai beruházás ezért csökkenteni fogja azokat a hosszú távú humanitárius, környezeti és pénzügyi terheket, amelyek a lőszerek ellenőrizetlen állapotromlásához és a konfliktus utáni helyzetben bekövetkező, nem tervezett robbanásokhoz kapcsolódnak. Megerősített felügyeleti kapacitások nélkül a lőszerekkel kapcsolatos balesetek és a nem tervezett robbanások valószínűsége továbbra is magas marad, ami súlyos következményekkel járhat mind a nemzeti hatóságokra, mind a polgári lakosságra nézve.

Ennek fényében az ukrán nemzeti hatóságok 2025 nyarán arra kérték az EU-t, hogy nyújtson technikai segítséget a lőszerek teljes életcikluson át tartó biztonsági ellenőrzésének támogatásához, külön figyelmet fordítva a lőszerfelügyeletre irányuló, képzést és felszereléseket biztosító programra. Ezt a kérést megismételték a Humanitárius Aknamentesítéssel Foglalkozó Genfi Nemzetközi Központ (GICHD) által 2025. november 13–14-én Genfben (Svájc) szervezett munkaértekezleten is, amelynek témája egy a biztonságos lőszerkezelést szolgáló nemzetközi képzési és együttműködési platform létrehozása volt, amely támogatná Ukrajna konfliktus utáni, a közvetlen kockázatok csökkentésére irányuló erőfeszítéseit.

A kért intézkedés összhangban van az Unió kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó szakpolitikáival, valamint szélesebb körű nonproliferációs és leszerelési politikáival, hiszen támogatja a lőszerek biztonságos tárolására és kezelésére irányuló kapacitásépítést, különösen a partnerországokban, ezáltal lehetőséget biztosítva célzott oktatási tevékenységek és halált nem okozó felszerelések révén megvalósuló támogatásra, összhangban az EU békére, stabilitásra és kockázatcsökkentésre vonatkozó kötelezettségvállalásával.

Emellett a segítségnyújtás iránti kérés összhangban van a hagyományos lőszerek teljes életcikluson át történő kezelésére vonatkozó, az EU által támogatott globális kerettel, mivel arra irányul, hogy tovább lehessen csökkenteni a hagyományos lőszerek nemzeti készletei által Ukrajnában jelentett biztonsági kockázatokat az alábbiak révén:

— elsőrangú feladatnak tekinteni azt, hogy az illetékes nemzeti hatóságok fenntartható kapacitásokkal rendelkezzenek a hagyományos lőszerek teljes életcikluson át történő kezelésére,

— törekedni a nemzeti készletekben lévő hagyományos lőszerek megfelelő, szisztematikus és fenntartható felügyeletére, valamint

— megfelelő kockázatcsökkentési eljárásokat alkalmazni a hagyományos lőszerek nemzeti készleteinek kezelésére.

A felelősségteljes lőszerkezelési gyakorlatok előmozdításával a fellépés várhatóan hozzájárul a szélesebb körű regionális biztonsághoz is azáltal, hogy csökkenti a nem tervezett robbanásokkal, a környezetszennyezéssel és a lőszerek ellenőrizetlen állapotromlásával kapcsolatos, határokon átnyúló hatások kockázatát. Ezáltal támogatja a hosszabb távú stabilitást, és tükrözi a nemzetközileg elismert megelőző és kockázatcsökkentési megközelítéseket, összhangban az EU biztonságra vonatkozó preventív megközelítésével.

Végezetül ez a megközelítés támogatja az EU és Ukrajna nonproliferációval és leszereléssel kapcsolatos együttműködését, így többek között az ukrán hatóságok kapacitásainak megerősítését, nemzetközi szervezetekkel és multilaterális fórumokkal való partnerségeken keresztül, és az e szervezetek, illetve fórumok tevékenységét kiegészítő erőfeszítések révén.

2. **Általános cél**

A lőszerekkel kapcsolatos biztonsági kockázatok csökkentése Ukrajnában a lőszerek felügyeletére vonatkozó nemzeti kapacitások megerősítése, a lőszerekhez kapcsolódó balesetek és nem tervezett robbanások megelőzéséhez való hozzájárulás, a személyzet védelmének javítása és a polgári biztonság fokozása révén.

3. **Az intézkedés leírása**

3.1 **Az ukrán nemzeti hatóságok lőszerek felügyeletére irányuló technikai kapacitási igényeinek meghatározása**

3.1.1 **1. Eredmény**

Az ukrán nemzeti hatóságok hatékony lőszerfelügyeletre irányuló technikai kapacitási igényeinek megerősítése és rangsorolása, összhangban a célzott kapacitásépítéshez és technikai segítségnyújtáshoz egyértelmű és elfogadott alapot biztosító, a lőszerbiztonságra vonatkozó kockázatcsökkentési koncepciókkal és nemzetközi szabványokkal.

3.1.2 **Leírás**

Az 1. eredmény megvalósítása céljából hozott intézkedések nyomán az illetékes ukrán hatóságok tényeken alapuló ismeretekkel fognak rendelkezni azokról a technikai kapacitásokról, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a lőszerek teljes életciklusán át biztosítani lehessen szisztematikus, fenntartható és kockázatokat figyelembe vevő felügyeletüket. Ez strukturált technikai értékelések, tanácsadási támogatás és a nemzeti érdekelt felekkel való együttműködés révén fog megvalósulni. A megerősített kapacitási igények többek között az infrastruktúrára és a felszerelésekre, a technikai folyamatokra és eljárásokra, az emberi erőforrásokra és kompetenciákra, valamint az információkezelésre terjednek majd ki.

3.1.3 **Várt kimenetek**

1. kimenet: a technikai jelentésben rögzített, a lőszerek felügyeletére szolgáló jelenlegi kapacitások és hiányosságok hitelesített áttekintése.

2. kimenet: jelentés, amelyben rangsorolják a technikai kapacitásra vonatkozó igényeket és a lőszerfelügyelet tekintetben fennálló, hitelesített szükségleteket – így többek között a 2. eredmény megvalósításához szükséges felszereléseket és képzést –, amelyet az illetékes nemzeti hatóságok jóváhagytak, és amelyet a technikai jelentésben rögzítettek. A listának azokat az igényeket és szükségleteket kell tartalmaznia, amelyeket az e projekt keretében nyújtott uniós finanszírozás segítségével kell kielégíteni, ugyanakkor azokat az igényeket is szükségleteket is rangsorolnia kell, amelyeket finanszírozásra javasolnak abban az esetben, ha további források válnak elérhetővé. A listát a COARM-nak hitelesítenie kell.

3. kimenet: az illetékes nemzeti hatóságok lőszerbiztonsági előírásainak a lőszerek felügyeletével kapcsolatos rendelkezései a nemzetközileg elismert bevált gyakorlatokhoz és szabványokhoz igazodnak.

3.1.4 **Várt tevékenységek**

Az 1. kimenethez kapcsolódó tevékenységek:

1. Dokumentumalapú vizsgálat és módszertani fejlesztés

2. Konzultációk az érdekelt felekkel online, illetve az ország területén, helyszíni értékelés és hitelesítési ülés

3. A dokumentáció elemzése és jelentésírás

A 2. kimenethez kapcsolódó tevékenységek:

1. Az értékelés megállapításainak áttekintése és a nemzetközileg elismert bevált gyakorlatokhoz és normákhoz képest fennálló hiányosságok feltérképezése

2. Konzultációk az érdekelt felekkel online, illetve az ország területén, valamint a prioritások jóváhagyására irányuló találkozó az ukrán nemzeti hatóságokkal

3. A dokumentáció elemzése, jelentésírás és a jelentés benyújtása a COARM-nak hitelesítés céljából

A 3. kimenethez kapcsolódó tevékenységek:

1. Javaslat kidolgozása a lőszerekre vonatkozó nemzeti biztonsági előírások aktualizálására, a lőszerek felügyeletével kapcsolatos, a nemzetközileg elismert szabványokhoz és bevált gyakorlatokhoz igazodó rendelkezések beillesztésével

2. Tanácsadói támogatás a nemzeti hatóságok számára a lőszerekre vonatkozó biztonsági – köztük a lőszerek felügyeletével kapcsolatos – előírások belső és külső hitelesítéséhez, valamint végső jogi felülvizsgálatához

3. A rendelkezések tervezetének felülvizsgálata a visszajelzések alapján, valamint támogatás az illetékes ukrán hatóságok általi hivatalos összehangoláshoz/jóváhagyáshoz.

3.2 **Az ukrán nemzeti hatóságok lőszerek felügyeletére irányuló technikai kapacitásának fejlesztése**

3.2.1 **2. eredmény**

A lőszerek felügyeletére szolgáló nemzeti technikai kapacitások bővítése strukturált, felszereléseket és képzést biztosító program révén, amely lehetővé teszi az illetékes ukrán hatóságok számára, hogy a lőszerek felügyeletét a nemzetközileg elismert bevált gyakorlatokkal és szabványokkal összhangban, szisztematikus, biztonságos és a kockázatokat figyelembe vevő módon végezzék.

3.2.2 **Leírás**

A 2. eredmény keretében végzett tevékenység eredményeképpen – a megerősített és rangsorolt, a technikai kapacitásra vonatkozó igényekre és hitelesített szükségletekre építve – a lőszerek felügyeletére irányuló operatív kapacitások bővülni fognak, halált nem okozó felügyeleti felszerelések biztosításának, a felszerelések használatára vonatkozó célzott technikai képzésnek és tanácsadásnak, valamint a képzésnek és a felszereléseknek a lőszerek felügyeletére irányuló tevékenységekbe való operatív integrációjával kapcsolatos tanácsadási szolgáltatásoknak köszönhetően. A felügyeleti felszerelések segítségével – amelyek között előnyt fognak élvezni az uniós eredetű felszerelések – elvégezhető lesz a lőszerek termodinamikai és kémiai, mechanikai, optikai és elektromos vizsgálata. Az operatív rugalmasság és a túlélési képesség biztosítása, valamint szükség esetén a készülékek funkcionális csoportjai szerint végzett integrált ellenőrzések lehetővé tétele érdekében elsőbbséget fog élvezni a mobil felszerelések biztosítása. Az eredmény megvalósításával biztosítani lehet, hogy a segítségnyújtás a szükségletekhez igazodjon, arányos és koherens legyen, egyszersmind közvetlenül meg tudja szüntetni az azonosított hiányosságokat, és elkerülje az átfedéseket más kezdeményezésekkel.

3.2.3 **Várt kimenetek**

1. kimenet: a COARM által hitelesített listán szereplő, a lőszerek felügyeletére szolgáló felszerelések beszerzése és leszállítása az ukrán nemzeti hatóságoknak.

2. kimenet: a lőszerek felügyeletével foglalkozó személyzet kiképzése a beszerzett felszerelések használatára, Ukrajna vonatkozó, a bevált nemzetközi gyakorlatokhoz és szabványokhoz igazodó lőszerfelügyeleti módszerei és operatív eljárásai szerint.

3.2.4 **Várt tevékenységek**

Az 1. kimenethez kapcsolódó tevékenységek:

1. A listán szereplő valamennyi lőszerfelügyeleti felszerelés beszerzése a jóváhagyott előírásoknak megfelelően

2. A felszerelések szállítása, vámkezelése és országon belüli elosztása

3. A felszerelések átadása és használatának ellenőrzése

A 2. kimenethez kapcsolódó tevékenységek:

1. A rendelkezésre bocsátott felszerelések megkívánta képzési követelmények és képzési program megerősítése

2. A felszerelések használatára irányuló képzés megszervezése és végrehajtása

3. Mentorálás és munkavégzés közbeni technikai támogatás nyújtása a felszerelések operatív felügyeleti tevékenységekbe való integrálásához

4. **Kedvezményezettek**

Az intézkedés közvetlen kedvezményezettjei az ukrán nemzeti hatóságok – lőszerek tárolására engedéllyel rendelkező objektumok üzemeltetői, a lőszerek biztonságát szabályozó hatóságok –, közvetett kedvezményezettjei pedig a lőszerraktárak és a szállítási útvonalak közelében élő polgári lakosság.

5. **Fenntarthatóság**

A projekt azáltal biztosítja a fenntarthatóságot, hogy szabványosított eljárások, tartós felszerelések és a meglévő struktúrákba ágyazott képzett személyzet révén a lőszerek felügyeletét mint nemzeti biztonsági funkciót intézményesíti, biztosítva a folytonosságot a konfliktus során, valamint a konfliktus utáni helyreállítás szempontjából való relevanciát. A technikai reziliencia, a költséghatékony felszerelések, a decentralizált telepítés és a teljes körű nemzeti felelősségvállalás lehetővé teszi a hosszú távú kockázatcsökkentést, balesetmegelőzést és a nemzetközi lőszerbiztonsági előírásoknak való megfelelést, folytatólagos külső függőség nélkül.

6. **A végrehajtás szabályai**

A fellépést a GICHD és az ITF Enhancing Human Security fogja közösen és összehangolt módon végrehajtani, és mindkét szakosodott végrehajtó szerv egy – a megbízatásával, szakmai profiljával és komparatív előnyeivel összhangban meghatározott – eredmény megvalósítását kapja feladatul. A GICHD az 1. eredményhez kapcsolódó tevékenységeket hajtja majd végre, beleértve a felszerelések és képzések 2. eredményhez szükséges listájának összeállítását, az ITF pedig a 2. eredményhez kapcsolódó tevékenységeket.

A tevékenységeket szorosan koordinálni fogják az érintett ukrán hatóságokkal a nemzeti felelősségvállalás, a relevancia és a fenntarthatóság biztosítása érdekében.